TASDIQLAYMAN
O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i
_____ I.Madatov
2025-yil 14-oktabr

Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti

3-bosqich Maktabgacha ta’lim yo‘nalishi talabalariga 5-semestr uchun

« Elementar matematik tasavvurlarni shakillantirish metodikasi » fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli:yozma-og‘zaki

1.	1-mavzu: Matematik tasavurlarini shakllantirish nazariyasi va metodikasi fanining maqsad va vazifalari.	Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashda matematik ta'limning ahamiyati haqida bayon qiling (T.I.maqsadi,vazifasi, ahmiyati)	Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi fanining maqsadini bayon qiling (T.I. amaliy, kursiy, ko’rgazmali maqsadlar)	Tayyorlov guruhlarda qanday shakldagi predmetlar haqida tasavvurlar shakllantirilishi to’g’risida bayon qiling	Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi fanining asosiy vazifalarini bayon qiling.	Muhammad ibn Muso-al Xorazmiy asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida bayon qiling.
2.		Bolalar xayotida mazmunli o'yinlarning o'ziga xos xususiyatlari haqida bayon qiling. (T.I. o’yinning maqsadi, o’yin turlari)	Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi kursining ta'limiy maqsadlarini so’zlab bering (T.I. maqsadi, vazifasi)	Matematik bilim berish vositalarini so’zlab bering	Arifmetika fani rivojida Sharq matematiklarining tutgan o'rni haqida bayon qiling.	Jamshid G'iyosiddin al-Koshiy asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida bayon qiling
3.	2-mavzu:Sharq matematik olimlarining asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida.	Muhammad Tarag'ay Ulug'bek asarlarida arifmetikaning rivojlanishi haqida bayon qiling (T.I. Asarlari,mazmuni, mohiyati)	Bexaylivaning maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlarini o’rgatish to’g’risida bayon qiling. (T.I. asarlari, maqsadi)	Teexalivaning maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlarini o’rgatish to’g’risida bayon qiling.	Blixer maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlariga o'rgatish to'g'risida bayon qiling	Leushina maktabgacha yoshdagi bolalarni matematika elementlariga o'rgatish to'g'risida bayon qiling
4.		Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta’limning didaktik prinsiplarini so’zlab bering(T.I ilmilylik. Tarbiyaviyaviylik, ko’rsatmalilik, ketma-ketlilik)	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirishda ta'limning Ilmiylik prinsipi so’zlab bering (T.I.vazifasi, maqsadi)	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirishda ta'limning tarbiyaviylik prinsipini bayon qiling	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirishda ta'limning nazariya va amaliyotning birligi prinsipini so’zlab bering	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirishda ta'limning tarbiyaviylik prinsipini so’zlab bering

5.	3-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakillantirishda ta’limning asosiy didaktik prinsplari va tamoyillari**.**	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni ko’rsatmali prinsipi haqida bayon qiling (T.I.maqsadi, vazifasi, qo’llanilishi)	Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarini shakllantirishda ta'limning bilimlarni o'zlashtirishda sistemalik, ketma- ketlik va mustahkamlik prinsipini so’zlab bering.(T.I. maqsadi, vazifasi, qo’llanilishi)	MTT da bolalarga matematik ta’lim berishni bayon qiling.	MTTda sensor tarbiya berish haqida so’zlab bering	MTTda mashg'ulotning turlari haqida so’zlab bering
6.		Bolalarning to'plagan bilim va tajribalarini mustahkamlovchi va sistemaga soluvchi mashg'ulotlar.haqida so’zlab bering (T.I.maqsadi, vazifasi. qo’llanilishi)	Bolalarning to'plagan bilim va tajribalarini mustahkamlovchi va sistemaga soluvchi mashg'ulotlar.haqida so’zlab bering (T.I.maqsadi, vazifasi. qo’llanilishi))	Maktabgacha ta’lim muassasalarida bolalar xayotida o’yinning o’ziga xos xususiyatlarini so’zlab bering	Mujassam (kompleks) mashg'ulotlar haqida so’zlab bering.	MTTda mashg'ulotning borishi.haqida bayon qiling
7.	4-mavzu: MTT ning turli yosh guruhlarida matematika mashg’ulotlarini tashkil qilish.	Tarbiyachining mashg'ulotga tayyorlanishi.haqida so’zlab bering (T.I. kirish, asosiy , yakuniy	Mashg'ulotlarda tarbiyachining yetakchilik roli va uni o'tkazishga tayyorgarligini bayon qiling(T.I.tarbiyachining roli, tayyorgarligi)	5 ichida buyumlarni, tovushlarni, harakatlarni sanashga o’rgatish qaysi guruhda amalga oshirilishi haqida so’zlab bering	3-4 yoshli bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish haqida bayon qiling	3-4 yoshdagi bolalarda narsalarning shaklini idrok qilish xususiyatlari haqida bayon qiling.

8.		Bolalarga geometrik figuralar va teshiklarni amalda bir-biri bilan solishtirishni o'rgatishni so’zlab bering (T.I.taqqoslash, metodik usullar)	Na'munaga qarab tanlash, bolalarni predmetni ko'z bilan ko'rib taqqoslashga o'rgatish jarayoni haqida bayon qiling (T.I.fazoda namuna olish.taqqoslash harakatlari)	Bolalarni mashqlarni bajarish jarayonidagi faollik mustaqilligiga qarab qanday turlarga bo’linishi haqida so’zlab bering	Reproduktiv mashqlar haqida so’zlab bering	Bolalarda elementar matematik tasavvurlarini shakllantirish usullari.haqida bayon qiling
9.	5-mavzu: 3-4-yoshli bolalarda miqdoriy tasavvurlarni rivojlantirish.	Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishda o'qitishning amaliy usuli.haqida bayon qiling(T.I. asosiy vazifasi,xarakterli xususiyatlari)	Modellashtirish haqida so’zlab bering (T.I.modellashtirishning amaliy usuli, vazifasi)	Tekshirish va baholash.haqida so’zlab bering	Yan Amon Komenskiyning ilmiy qarashlari haqida bayon qiling	Didaktik o’yinlar haqida bayon qiling
10.		Bolalar bog’chasida o’yin turlari haqida so’zlab bering (T.I.ijodiy o’yinlar, qoidali o;yinlar, didaktik o’yinlar)	Syujet mazmuniga ko’ra o’yinlar qanday turlarga bo’linishi haqida so’zlab bering (T.I.maishiy, mehnat,ijtimoiy)	Buyumlarning o’lchamlari haqidagi tasavvurlarning xususiyatlari haida so’zlab bering	Bolalarda matematik tassavvurlarni shakllantirish haqida bayon qiling	Maktabgacha yoshdagi kichik guruh bolalarini sanoqqa o’rgatish haqida so’zlab bering
11.	6-mavzu: Bolalarda maktabgacha ta’limda elementar matematik tasavvurlarni shakillantirish.	Maktabga tayyorlash guruhi bolalarining 10 ichida sanash, ajratib sanash ko’nikmalarini takomillashtirish haqida bayon qiling (T.I.buyumlar miqdorini sezish,butun buyumni qismlarga bo’lish)	Kichik va o’rta guruhlarda predmetlarning o’lchami va ularni o’lchash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish haqida bayon qiling (T.I. predmetlarni o’lchami va predmet haqida tasavvurlar)	Taqqoslash bolalarda qaysi yoshdan o’rgatilishi tog’risida bayon qiling.	Buyumlarning shakli va geometrik figuralar haqidagi bilimlarning maktabgacha yoshdagi bolalarning sensor va aqliy rivojlanishidagi ahamiyati haqida bayon qiling	Kichik va o’rta guruhlarni sutka qismlari bilan tanishtirish uslubiyati haiqda bayon qiling

12.		Katta va maktabgacha tayyorlov guruhida kun, hafta va oy -larning ketma -ket kelishi va nomlari bilan tanishtirish haqida bayon qiling (T.I. kun,hafta,oylarning ketma-ket kelishi)	Katta guruhlarda qanday shakldagi predmetlar haqida tasavvurlar shakllantirilishi haqida so'zlab bering (T.I. geometrik shakllar va predmet)	Tayyorlov guruhlarda qanday shakldagi predmetlar haqida tasavvurlar shakllantirilishi to'g'risida bayon qiling	Bolalarda fazoviy tasavvurlarni shakllantirish qaysi yoshdan boshlab o'rgatilishi haqida so'zlab bering	Maktabgacha yoshdagi bolalarda tekislikda mo'ljalga olish qanday o'yinlar orqali o'rgatilishi to'g'risida bayon qiling
13.	7-mavzu: Bolalarda son-sanoq haqidagi bilimlarni shakillantirish, ularni sanashga o'rgatish.	Bolalarni vaqt haqidagi tasavvurlarini shakllantirishning ahamiyatini haqida bayon qiling (T.I. vaqt va vaqt birliklari)	Rus matematik metodisti D.Galanin kattalik tushunchasi haqidagi fikrini bayon qiling (T.I. mazmuni, mohiyati)	Har xil yosh guruhlarida bolalarni buyumlarning shakllari va geometrik figuralar bilan tanishtirish masalalari haqida bayon qiling	Bolalarni geometrik figuralarning shakllari bilan tanishtirish usullari haqida so'zlab bering.	Geometrik figuralarni har xil belgilar (alomatlar) bo'yicha guruhlash haqida yozib bering
14.		Maktagacha yoshdagi bolalarni bilimlarini shakllantirishga qartilgan dasturlar haqida ta'rif keltiring (T.I.mazmuni, mohiyati)	Bolalar bogchasida matematik ta'lim berish metodikaning predmeti haqida ta'rif keltiring (T.I. matematik ta'lim , metodika)	Maktabgacha yoshdagi bolalarda tekislikda mo'ljalga olish qanday o'yinlar orqali o'rgatilishi haqida so'zlab bering	Dasturda vaqtni chamalashga qo'yiladigan talablarning murakkablashishi haqida bayon qiling	Istalgan yosh guruh bolalarida vaqtni chamalash darajasini aniqlash. Shu maqsadda maxsus savollar va topshiriqlar ishlab chiqish va bolalarga taklif qilish haqida so'zlab bering
15.	8-mavzu: MTT o'rta va katta guruhlarda son-sanoq haqidagi	Matematika mashg'ulotlarining didaktik talablari haqida so'zlab bering	O'yin turlari haqida so'zlab bering (T.I. mohiyati, maqsadi)	O'yin va o'yin mashqlaridan foydalanish haqida so'zlab bering.	Buyumlarning uzunliklarini, kengliklarini o'lchash qanday	Qaysi guruhda mashg'ulotlar haftasiga 2 marta o'tkaziladi

	bilimlarni shakillantirish.	(T.I. didaktika, maqsadi)			tartibda o’rgatilishi haqida so’zlb bering	
16.		Ikkinchi kichik guruhda vaqt tushunchalari qanday mashg’ulot orqali amalga oshirilishi haqida so’zlab bering (T.I. vaqt birliklari,mazmuni)	O’yinchoqlar va o’yin qo’llanmalari bilan o’ynaladigan o’yinlar haqida so’zlab bering	Ko’pburchak tushunchasi haqidagi tasavvurlar qaysi guruhlarda yushuntirilishi haqida so’zlab bering	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining barcha guruhlarida miqdoriy tasavvurlarini rivojlantirish haqida bayon qiling	Elementar matematik tasavvurlardan kutilayotgan natijaga ta’rif bering
17.	9-mavzu: MTT o’rta va katta guruhlarda son-sanoq haqidagi bilimlarni shakillantirish.	Mashg’ulot tuzlishidagi bolalarni uyushtirish haqida so’zlab bering (T.I. mashg’ulot tuzilmasi, tartibi)	Stol ustiga quyib o’ynaladigan o’yin qo’llanmalari haqida so’zlab bering (T.I. maqsadi,vazifasi)	MTTning tayyorlov guruhlarida son sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirishi haqida so’zlab bering.	Bola rivojlanish xaritasini to’ldirish sikllari haqida ta’rif keltiring.	Maktabgacha ta’lim tashkilotlari barcha guruhlarida geometrik shakllar bilan tanishtirish to’g’risida bayon qiling
18.		Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining barcha guruhlari bolalarida son-sanoq to’g’risida bayon qiling (T.I. mazmun va mohiyati)	Bolalarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarini shakllantirish haqida bayon qiling (T.I. geometrik shakl, mohiyati)	Milliy harakatli o'yinlarning bola hayotidagi o’rni haqida so’zlab bering	Milliy xalq o'yinlari necha guruhga bo’linishi haqida bayon qiling	Katta va tayyorlov guruhlarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlaarni shakllantirish haqida so’zlab bering.
19.	10-mavzu: **:** Bolalarda shartli o’lchov yordamida turli o’lchamlarni o’lchash haqidagi	Kattalik” tushunchasiga ta’rif bering (T.I. taqqoslash, kattalik)	Tenglik va tengsizlik haqida bolalarga necha yoshdan boshlab o’rgatilishi haqida so’zlab bering (T.I. maqsadi, vazifasi ,bolalar yoshi)	Bolalarga taqqoslash harakatlarini o'rgatish vaqtida qanday usullardan foydalanishi haqida bayon qiling	5 ichida buyumlarni tovushlarni harakatlarni o’rgatish sanashga o’rgatish qaysi guruhda o’rgatilishi haqida so’zlab bering.	Didaktik o'yinning o'ziga xos xususiyatlari haqida yozib bering

20.	tasavvurlarini shakillantirish.	Tenglik va tengsizlik tushunchasiga ta’rif bering (T.I. mazmuni, mohiyati)	Matematika mashg’ulotlarini o’tkazishga qo’yilgan talablar haqida bayon qiling (T.I. talablar, vazifasi)	Professor V.S.Sverdlovning fazoda mo’ljal olish tavsifi haqida bayon qiling	Tayyorlov guruhlarida qog’oz varag’idan muljal olish malakalari qanday tartibda shakillantirilishi haqida bayon qiling	Didaktik o'yin natijasi haqida bayon qiling
21.	11-mavzu: MTTda kichik va o’rta guruhlarida predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarini shakillantirish.	Buyumlarning o’lchamlari haqidagi tasavvurlarning xususiyatlari haqida so’zlab bering (T.I. buyumlar , buyumlarning o’lchamlari)	Professor V.S.Sverdlovning fazoda mo’ljal olish tavsifi haqida bayon qiling (T.I. asari, mazmuni)	(Shakl) so’zi bilan bolalar qaysi yosh guruhida tanishishi haqida so’zalab bering	Katta guruhlarda “Yil fasllari” haqida mashg’ulot qanday tashkil etilishi to’g’risida bayon qiling	1-2 yoshli bolalar bilan o'ynaladigan o 'yin turlarini yozib bering
22.		Donni o’lchash haqidagi tasavvurlar bolalarda qanday shakllantirilishi haqida bayon qiling (T.I.turlari,vazifalari)	Bolalarda predmetlarning o‘lchami va ularni o‘lchash haqidagi tasavvurlarini shakllantirish haqida bayon qiling(T.I. o’lcham, vazifasi)	Katta yosh guruhidagi bolalar uchun o’ynaladigan o’yinlarni yozib bering	4-5 yoshli bolalar bilan o'ynaladigan o'yin turlarini yozib bering	3-4 yoshli bolalar bilan o 'ynaladigan o'yin turlarini yozib bering
23.	12-mavzu: MTTda katta va tayyorlov guruhlarida predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarini shakillantirish.	Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarning kattalik haqidagi tushunchalar (uzunlik massa yuz hajm) idrok etishi haqida yozib bering. (T.I. massa,hajm va yuz,turlari)	Katta va tayyorlov guruhlarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlaarni shakllantirish haqida so’zlab bering. (T.I. predmet, maqsadi)	Ikkinchi kichik guruhda vaqt tushunchalari qanday mashg’ulot orqali amalga oshirilishi haqida so’zlab bering	Xalq harakatli o'yinlarini tashkil etish va bolalarga o'rgatishda qandayi qoidalarga rioya qilishini yozib bering	Xalq milliy o'yinlarini maktabgacha ta'lim muassasalarida tashkil etishda qanday vazifalar amalga oshirilishi lozim

24.		Mujassam (komleks) mashg'ulotiga ta'rif keltiring (T.I . kompleks, son)	Maktabgacha yoshdagi bolalarda tekislikda muljal olish qanday o'yinlar orqali o'rgatilishi haqida yozib bering (T.I. mo'ljal, mazmuni)	Bolalarga predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarni shakllantirishda qanday didaktik o'yinlardan foydalanish haqida so'zlab bering	O'rta guruhda bolalar vaqtga doir qanday tushunchalarni farqlashga o'rgatilishi haqida so'zlab bering	Bitta va ko'p tushunchalariga ta'rif keltiring
25.	13-mavzu: MTTda kichik va o'rta guruhlarida fazoviy tasavvurlarini shakillantirish. MTTda katta va tayyorlov guruhlarida fazoviy tasavvurlarini shakillantirish.	Mashg'ulotning tuzilishidagi asosiy qism haqida so'zlab bering(T.I. borish tartibi, mohiyati)	Bolalarda fazoviy tasavvurlarini shakllantirish haqida bayon qiling(T.I. maqsadi,vazifasi)	O'yinning tuzulishi haqida so'zlab bering.	Didaktik o'yinlarning ahamiyati haqida yozib bering	Didaktik o'yinlarda qanday qoidalarga amal qilinishi kerakligi haqida so'zlab bering
26.		Mashg'ulotning tuzlishidagi yakunlovchi qism haqida so'zlab bering (T.I. yakunlovchi qism, maqsadi)	Kichik va o'rta guruhlarda predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarni yozib bering(T.I. o'lcham , o'lcham turlari)	Maktabgacha ta'lim tashkilotlari kichik guruh bolalarida fazoga nisbatan mo'ljal olishning maqsadi haqida so'zlab bering.	Ijodiy o'yinga ta'rib bering	Qoidali o'yinga ta'rif bering
27.	14-mavzu: MTTda kichik va o'rta guruhlarida vaqt tasavvurlarini shakillantirish. MTTda katta va tayyorlov guruhlarida vaqt tasavvurlarini shakillantirish.	MTTning maqsad va vazifalari haqida so'zlab bering (T.I.kirish, asosiy qism)	Xar hil shakildagi figuralarni idrok qilish tajribasi qaysi guruhdan o'rgatilishi haqida so'zlab bering. (T.I. mazmuni,mohiyati)	Bolalarda vaqt tasavvurlarini shakllantirish haqida bayon qiling	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida Matematik tasavvurlarni shakllantirishda pedagogik texnalogiyalardan foydalanish haqida yozib bering.	Bolalarga geometrik figuralar va teshiklarni amalda bir -biri bilan solishtirishni o'rgatish haida so'zlab bering

28.		Matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi haqida bayon qiling (T.I. matematik tasavvurlar, metodika)	MTT ning turli yosh guruhlarida matematika mashg’ulotlarini tashkil etish haqida bayon qiling (T.I. matematik mashg’ulotlar, turlari)	MTTning o’rta va katta guruhlarida son sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirishi haqida so’zlab bering	Bolalarga geometrik figuralar va teshiklarni amalda bir -biri bilan solishtirishni o’rgatish haida so’zlab bering	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining kichik va o'rta guruhlarida matematika mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasi haqida so’zlab bering
29.	15-mavzu: Ilk maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishiga qo’yiladigan Davlat talablari. Ilk qadam dasturi va uning maqsadi va vazifalari.	Ilk qadam Davlat dasturining maqsad va vazifalari haqida bayon qiling (T.I. mazmuni, mohiyati)	Ilk qadam Davlat dasturi maqsad vazifalari boblari haqida bayon qiling (T.I. DTS boblari, mohiyati)	Davlat talablarning tamoyillari tog’risida bayon qiling	O’quv – tarbiyaviy faoliyatda rejalashtirish turlari haqida ta’rif keltiring	Bolalarning bilimini sinovchi mashg’ulotga ta’rig keltiring
30.		Ilk qadam Davlat dasturining maqsad va vazifalari haqida bayon qiling (T.I. maqsadi ,mazmuni, mohiyati)	Ilk maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishiga qo’yiladigan Davlat talablarining boblari haqida bayon qiling(T.I. DTS boblari, vazifasi)	Bolaning rivojlanish xaritasi haqida ma’lumot bayon qiling	Davlat talablarida bolaning rivojlanish sohasi haqida so’zlab bering.	Tayyorlov guruhlarda bolalar lentalarini qanday o’lchashi haqida yozib bering